

העם
הכל למען אמריקה

הכל נעשה כדי לרצות את האזרח האמריקאי. דעת האזרח הישראלי אינה חשובה

האם ישראל היא ישות עצמאית, בעלת נשמה משלה ורצון משלה? האם המישטר בישראל הוא דמוקרטיה, שבו חייבת הממשלה לרווח לצד בור על מעשיה, להסבירים ולהצדיקם? שלוש פרשות שהסעירו השבוע את המדינה הטילו צל כבד על שאלות אלה.

● פרשת פולארד. הכל הבינו שיש צורך בחקירת הפרשה. מי החליט, מי נתן את ההוראה, מי ביצע, מה נעשה.

כנופיית השלושה (שלושת ראשי הממשלות לשעבר — שימעון פרס, יצחק שמיר, יצחק רבין) החליטה להימנע בכל מחיר מהקמת ועדת חקירה ממשלתית, על פי חוק. אומנם, החוק נוצר בדיוק למען מצב כזה. אבל לפי החוק ממנה נשיא ביתהדין שיפט העל-

החמים עם דרום-אפריקה. פרס ורבין, במיוחד, בנו יחסים אלה במשך שנים רבות, והשתיתו עליהם חלק ניכר מן המשק הכלכלי והביטחוני של ישראל. כל השלושה מצפצפים על שיקולים מוסריים. מאחוריהם עומרים גורמים כבדי-מישקל, כגון המשק ההסתדרותי האדיר, הניזון מן הגזענות הדרום-אפריקאית.

עכשיו מאיים הקונגרס האמריקאי להסיק מסקנות נגד ישראל. הקונגרס האמריקאי פועל על-פי רצונה של דעת-הקהל האמריקאית. משמע: התחושה המוסרית של אזרחי ארצות-הברית קובעת עתה את מדיניות ישראל. התחושה המוסרית של אזרחי ישראל — אם היא קיימת בכלל בנושא זה — אינה משחקת.

● פרשת איראן-קונטראס. גם כפרשת זו פועלת הממשלה כיום על-פי רצונות וצרכים של מנהיגי ארצות-הברית ודעת-הקהל האמריקאית. בישראל לא קם כמעט איש למחות על התמיכה הישראלית בקונטראס הרצחניים, או על מכירת נשק למישטר-הדמים של חומייני. כמעט שלא התנהל על כך ויכוח ציבורי (ראה עמוד 15).

אם אכן ישראל היא דמוקרטיה, הרי קובעים בה הרצון, התחושה המוסרית והשקפת-העולם של האזרח האמריקאי הרבה יותר מאשר דעת האזרח הישראלי.

הכלל הוא: לא חשוב מה חושב ה-אזרח הישראלי, חשוב מה חושב הקונגרס האמריקאי.

הפזורה
נשיאים בלי רוח

זה היה מוחזה סאתני: חבורה של מלחכי-פינה מיקצועיים ניסו להעמיד פנים של מנהיגים תקיפים

● דרום-אפריקה. אותם השיקוי לים עצמם שיכנעו את כנופיית השלושה" שיש לעשות משהו בעניין דרום-אפריקה. כל השלושה הם אדריכלי היחסים

עניינים קטנים בתנועת-החרות

מגוב
ריקה
ועמ

● חברת מהנדסים. מיר, הוא עסוק בפולארד, בדרום-אפריקה, בפרשה האיראנית. חוץ מזה, הוא גם יחיד שלא יצטרך להתמודד בוועידה. עליו, לפחות, הסכימו כבר כולם.

● עושה סק. בית-הדין של תנועת-החרות חיפש כשבוע האחרון את ראש עיריית-הרצ' ליה, אלי לנדאו. הסיבה: תלונה שהופי נתה לבית-הדין נגד לנדאו. בית-הדין מצא פשרה. החיפושים אחר איש מתנה-שרון התחילו בכינוסים, אחר-כך חיפשו בכל מיני סניפים מרוחקים. הכל היו בטוחים שלנדאו חורש את הארץ לאורכה ולרוחבה, כדי להרחיב את מתנה-שרון.

כשהגיעו לעיריית-הרצליה, נפתרה התעלומה. לנדאו נמצא בחופשת-סקי באירופה. אולי, אמרו בהרצליה, הוא יגיע לוועידה. אולי.

● שומר אישי צמוד. במיסגרת המאבקים, חוסר-האמון והעוינות שבין מתנה-שמיר למחנה דויד לוי, החליט אחד הצירים, השייך למחנה לוי, לעקוב אחר יושב-ראש הוועדה המכינה.

בנצינו מורדוב, העובד כימים כתי קונם באגף-האירגון במצודת-זאב, בקומה ה-11 של הבניין, החליט לשנות את מקום-עבודתו. מורדוב נצמד לעוזי לנדאו, והודיע לו שעד ליום-הוועידה הוא יהיה כמו הצל שלו.

בשבוע האחרון התפרץ חדרו של לנדאו, ישב על כיסאו והוריע: "אני מכאן לא זז". במושב הקודם של הוועידה היה מורדוב שומר האישי של יצחק שמיר. אז הלך אחרי שמיר לכל אשר פנה, ומדי פעם גם קרא לעברו קריאות-גנאי נוסח "זקן, לך הביתה". הפעם הוא שומר על איש אחר מהמחנה.

● צירים משוחררים. המושב הראשון של ועידת-חרות התקיים בדיוק לפני שנה. במהלך השך נה הצליחו כמה מצירי הוועידה לברוך בכיתת-המעצר, ולא דווקא כאורחי הפרטים של נציבי שרות בתי-הסוהר. ביניהם: רודי אפל, שהוחשד במתן שוחד לפקדי מסי-הכנסה; אילן שרעבי, שהואשם בסחיטה ובאימים; ציון כוכבי, שהואשם גם הוא בענייני מס הכנסה.

● החליטו מחנה. גסטון מלכה, הציר הכי-יחשבוש והכיר מפורסם, החליף מחנות. מלכה, שהר אשם כמי שפוצץ סופית את המושב הקודם של הוועידה, בכך שורק כיסא לעבר רוני מילוא, עבר למחנה לוי. בשעתו זרק את הכיסא כשהיה במתנה-שרון, שהיה אז בכרית עם

מכריים. היחיד מראשי המתנות שאינו מט' ייל בארץ כסניפים ובכינוסים התנר עתיים הוא ראש-הממשלה, יצחק ש'

ראשי המדינה, חקרו, בדקו, השמיעו הצהרות. בעיקר באו בתלונות על פרשת ג'ר נתן פולארד, ומתחו ביקורת על מחרלי ישראל.

הם הופיעו לפני העיתונים, התר-אינו בתוכנית מוקד בטלוויזיה, ובכל ההופעות ניסו להעמיד פנים כמנהיגות זקופה ותקיפה.

חיים זזהרים. מי שמכיר את המ-ציאות היהודית באמריקה, יכול היה רק לחייך למראה הצגה זו. כי מבחינה מעשית, אין האנשים האלה אלא פקידים של ממשלת-ישי-ראל.

לכאורה, הם התמנו על-ידי אירגוני-הם, שהם גופים עצמאיים. הם עלו למעלה, כמו כל העסקנים בכל העולם, בדרך של מאבקים פנימיים, ויכוחים וקוננויות. אולם זהו רק הצד הגלוי של המטבע.

מבחינה מעשית, אין שום אדם יכול לזכות במישרה בכירה כלשהי באירגון יהודי אמריקאי מימסדי אם אינו מוצא חן בעיני השגריר הישראלי כושינג'טון ושליחיהם ישראליים אחרים. די שי ייצא לאיש שם של מי שרעת ירושלים אינה נוחה ממנו, כדי לשים קץ לקר-יירה שלו. וטו ממשי של השגרירות הוא פסק-דין של מוות פוליטי.

סוף הקריירה פירושו: חזרה לחיים פרטיים אפורים בקהילה, לפעמים נר-דחת, בעוד שהכוונה הרמה מכוונה הומנות לאירועים ממלכתיים וזהרים בשתי המדינות, גישה לנשיא ארצות-הברית ולראש ממשלת-ישראל, קשי-רים מפוארים והטבות כלכליות.

ימי סטאלין העליונים. מכאן שי-כמעט כל מנהיגיה של יהדות אר-צות-הברית הם מלחכי-פינה חסרי-תקנה, חנפנים המתרפסים לפני ישראל וממשלתה, אנשים שיחסם לישראל הוא כיחסם של ראשי המפלגות הקו-מוניסטיות בעולם למוסקוה, בימי-השיא של יוסף סטאלין.

פרשת-פולארד יצרה, לכאורה, מצב חדש. בקהילות היהודיות גברו הזעם והביקורת על ישראל, והמנהיגים חשו שעליהם לבטא רגשות אלה. אולם הם מצאו את עצמם במצב שלא ידעו כמוהו, ושאינם יודעים כיצד לנהוג בו. מכאן נסיונם הנואש, גם בתוכנית מוקד, להתעלם מכל הבעיות האמרי-תיות הקיימות בין ישראל והציבור היהודי באמריקה — בעלות עמוקות, רעיונות ומעשיות, בעלות מימדים היסטוריים. העסקנים ניסו להעלים את כולן, ולהעמיד פנים שכל מה שקרה אינו אלא מישהו ישראלי קטן, שיש להתנצל עליו ולהבטיחו שלא לחזור עליו.

היתה זאת הצגה אומללה למדי. ובסופה הוריעו המנהיגים שהם כאו על סיפוקם, שקיבלו מפי המנהיגים הישר-אליים את כל ההבטחות הדרושות. מעתה יוכלו לשוב ולחכך פינכה כמו מימים ימימה.

דיעות
רוד לוי כמשל

שאלות אשר רגילים לטאטא אותן אל מתחת לשטיח העלול על הרשע

האם הסתיים "העידן האשכנזי" בפוליטיקה הישראלית? האם הגיעה שליטתם של האשכנזים בכל מוקדי-ההון לידי גמר? הפרופסור סמי סמוכה מאוניבר-סיטת חיפה השיב על הנחות מקובלות אלה בלאו מוחלט.

לדעתו, שילטון האשכנזים במדינה לא זה כלבד שאינו נחלש, אלא אף מתחזק. הפוליטיקאי המיוזחי הבכיר החיירי במדינה — רודי לוי — משחק על מיגרש אשכנזי, על פי כללים אשכנזיים. לביקורת זו הצטרפו אחרים: לוי (המשך בעמוד 12)

חברת מהנדסים

חברת-הכנסת עוזי לנדאו, בוגר אוני-ברסיטת אס-איי-טי באמריקה, מתיי-חס לוועידת-חרות כאל פרויקט הנדסי לכל דבר.

לנדאו, שמונה כיושב-ראש הוועדה המכינה, הוזמן חברת-מהנדסים והפקיד בידיה את הכנת הוועידה. תמורת 7000 דולר יחליטו המהנדסים איפה יעמדו הקלפיות, איך יתקיים סדר-ההצבעה ואיך ימנו את הקולות.

לקראת הוועידה נבחרה גם ועדה נוספת: ועדת-הבחירות. זו תהיה אחר-אית לצורת ההצבעה. בראשה עומד חברה-הכנסת אהוד אולמרט. וכמוכן, כדי לשמור על האיוון, חברים בשתי הוועדות נציגים מכל המתנות.

אנשי דויד לוי, שהוריעו כי הם מחרימים את עבודת-הוועדות, שלחו ליתר-ביטחון נציגים לשתי הוועדות. הם רוצים להיות בטוחים שלא ירמו אותם שם.

ירושלים
אינה מובטחת

מחנה דויד לוי נוהג לכנס את מקו-רביו לפורום סגור, כדי לדון בהשלכות של הצעות, החלטות ועניינים הקשר-רים בוועידה.

כאחד הפורומים המצומצמים והס-גורים דנו בשאלה מי יתמודד עם השר משה ארנס על תפקיד יושב-ראש המזכירות. אחד החברים הציע את חבר-הכנסת אליהו בן-אלישר כמועמד המח-נה.

חברה-הכנסת יהושע מצא, שהוא חבר בכיר בפורום המצומצם, הודיע כי תמיכת ירושלים אינה מובטחת לכך אלישר. מצא לא היה מוכן להסתכן ולהבטיח קולות לבן-אלישר, איש מח-נה-לוי. גם לרעתו, לארנס יש סיכויים רבים יותר לזכות בתפקיד וזה גם מגיע לו.

כינוסים

כינוס-עפולה, כינוס-נורדיה, כינוס-חיפה, כינוס-רמת-גן, כינוס-ירושלים, כינוס-כפר-המכביה, כינוס-צפון-תל-אביב וכינוס-דרום-תל-אביב, כינוס-הד-רום.

ראשי תנועת-החרות יכולים לצרף לשמם תואר נוסף: מתכנסים. בכל יום, במשך השבועות האחרונים, הם עסר-קים בכינוס כינוסים גדולים וקטנים. הכינוסים דומים האחד למישנהו. מגיע ראש המחנה, אחריו: שובל של עוורים, חברי-כנסת ופעילים מרכזיים. הוא נואם, מסביר, מדבר, מעט מאוד מקשיב, וסוגר את האירוע בשירת התיקווה.

את שיר ביתר אין רוב הצירים מכריים. היחיד מראשי המתנות שאינו מט' ייל בארץ כסניפים ובכינוסים התנר עתיים הוא ראש-הממשלה, יצחק ש'